

Voorzitter: J. Sietsma (GroenLinks)

Aanwezig: de dames W. Paulusma (D66), E. Akkerman (VVD), L. van de Giessen (CDA), M.E. Woldhuis (100% Groningen) en de heren J. Visser (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), J.P. Dijk (SP), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), J. Atema (Stadspartij), W. Wolke (Student & Stad), B. Onnes (PVV)

Wethouders: de dame C.E. Bloemhoff (PvdA)

Namens de griffie: G.H. Mulder

B Inhoudelijk

B1 Herhuisvesting Iederz (raadsvoorstel 20-5-2020)

00:00:35

Voorzitter : Goedemiddag. Welkom aan de aanwezigen in de zaal. Welkom ook de mensen die deze vergadering vanuit een andere locatie digitaal meemaken en ook vast een duit in het zakje zouden willen. Ik controleer even of die er allemaal zijn. Dat is De Heer Visser van GroenLinks. Is die aanwezig?

00:15:55

De Heer Visser: Ja. Ik ben aanwezig.

00:15:56

Voorzitter : Ja. Mevrouw Paulusma D66. Die zie ik. De Heer Rebergen ChristenUnie, die zie ik ook, ja. De Heer van Zoelen Partij voor de Dieren, die zie ik ook. De Heer Wolke Student en Stad. Ja die is er ook. En Mevrouw Akkerman van de VVD.

00:16:17

Mevrouw Akkerman: Ja, ik ben ook aanwezig.

00:16:19

Voorzitter : Ja, die is er ook. Aan de orde is de herhuisvesting van Iederz, een Raadsvoorstel. De wethouder zal straks eventuele vragen het beantwoorden. U hebt per fractie een spreektijd van twee à drie minuten. En als u allemaal naar drie minuten gaat, dan krijgen we een probleem, dus ik ga daar streng op zijn. Gaat u uit van twee minuten. Wie kan ik het woord geven? Gaat uw gang.

00:16:45

De Heer Onnes: Moet ik wel beginnen inderdaad. Een korte toelichting op het standpunt van de PVV fractie. Volgens ons is de herhuisvesting van Iederz een hele goede zaak. De huidige huisvesting voldoet niet aan de eisen en ook niet aan de nieuwe eisen die Iederz stelt en is aan groot onderhoud toe. Wij hebben begrepen dat bij die processen, ook de mensen van Iederz nauw betrokken zijn en nauw betrokken blijven. Men maakt een ontwikkeling dus inderdaad door van beschutte werkplekken alleen naar werk-leerorganisatie, met alle gevolgen vandien. Ik ga er wel vanuit bij deze dat dus inderdaad de medewerkers van Iederz hier ook heel tevreden zijn over deze samenwerking. Wij zijn op heel veel aspecten van het beleid van het College buitengewoon kritisch, maar in dit geval moeten we zeggen dat de planontwikkeling voortvarend wordt aangepakt. Wij hebben natuurlijk als PVV fractie wel wat aantekeningen bij het duurzaamheidsgebeuren, de

duurzaamheidsdoelstellingen. Het gaat hier om een circulaire bouw en dat moet nog verder, heb ik begrepen, uitgewerkt worden in het ontwerp. En dan wordt er gesproken over een plafondbedrag. Mijn vraag in deze is of dit echt een hard plafond is wat niet wordt doorbroken? Dus dat we met name geen onaangename financiële verrassingen achteraf krijgen op dit punt. Verder is het gebouw gasloos. Ik zou me kunnen voorstellen dat dit invloed heeft op de exploitatiekosten van het gebouw straks. Mijn vraag is, is daarnaar gekeken? Is daar een berekening over gemaakt of is er helemaal niet naar gekeken of het wel of niet op gas moet worden aangesloten? Dan wordt het gebouw uiteraard energieneutraal gemaakt, op zich een prima streven. Maar dan is mijn vraag ook, op wat voor manier gebeurt dat? Waar denkt men aan en wat betekent dat ook voor de kosten van het gebouw? Nou, tot slot hebben we nog één puntje, dat is de problemen van met Enexis, de capaciteit van Enexis. Vanaf de oplevering tot een datum ergens in 2025 heeft Enexis kennelijk geen capaciteit om de teruggeleverde, met name zonne-energie, verder te vervoeren. Men zoekt naar een gepaste oplossing en dan heb ik niet goed begrepen in welke richting denkt men dan wat dat betreft en vooral ook wat kost dat natuurlijk. We kunnen verder tot slot dan zeggen dat wij dit ja, een goeie zaak vinden. Dat lederz zich ook gaat richten op die ontwikkelingstrajecten. Is een hele goeie zaak en wij kunnen dat zonder meer ondersteunen verder. Dank u wel.

00:19:20

Voorzitter : Dank u wel, Meneer Onnes. De Heer Stayen.

00:19:23

De Heer Atema: Atema.

00:19:23

Voorzitter : De Heer Atema, neemt u mij niet kwalijk.

00:19:27

De Heer Atema: De Stadspartij is voorstander van de herhuisvesting van lederz aan de Bornholmstraat. Dit omdat het mede een oplossing biedt voor de uitbreiding van de busremise. De Stadspartij is echter van mening dat in deze tijd van tekort en bezuinigingen, kritisch gekeken moet worden naar de nut en noodzaak van elke voorgenomen investering. In het kader daarvan vragen wij of er mogelijkheden zijn om dit project soberder uit te voeren. Graag een reactie. In dit plan van aanpak is niet of nauwelijks rekening gehouden met de gevolgen van de Coronacrisis en de anderhalve meter economie. Dat baart ons zorgen dat. Het College spreekt de verwachting uit dat als het gebouw klaar is dat er dan een passend antwoord zal zijn gevonden op het Coronavirus.

00:20:11

Voorzitter : U hebt een vraag van De Heer Dijk.

00:20:14

De Heer Dijk: Ja Voorzitter, de Stadspartij vraagt het College naar mogelijkheden voor een soberdere uitvoering. Heeft zij zelf ideeën waar dat in gezocht zou moeten worden zonder dat dat de werknemers van lederz zou raken?

00:20:30

De Heer Atema: Nou, wij zijn bang dat voor dit bedrag het hele plan niet uitgevoerd kan worden. Dus sowieso dat je naar plan B moet, en aangezien het al dertien tot zestien miljoen duurder is dan oorspronkelijk gebudgetteerd, denken wij dat het voor dit geld niet kan en dat je dus wel soberder zou moeten en hoe dan de uitvoering zou zijn, daar hebben wij nog niet over nagedacht.

00:20:50

De Heer Dijk: Voorzitter, dat is geen antwoord op mijn vraag.

00:20:53

De Heer Atema: Nee, ik weet het niet.

00:20:54

De Heer Dijk: Nee, oké u weet het niet. Dus u vraagt hier om soberdere maatregelen, maar bent u met mij van mening dat herhuisvesting van lederz nodig is en dat daar best wel wat geld voor uitgeven mag worden en dat zodra je dit plan wil gaan versoberen dat je eigenlijk direct of indirect de werksituatie van werknemers treft?

00:21:14

De Heer Atema: Ik heb grote vertrouwen in de creativiteit van dit College als het op bezuinigingen aan moet komen. Voor mij moet het toch mogelijk zijn zonder dat je het personeel tekort doet. Ik ga verder, er is dus nauwelijks rekening gehouden met de Coronacrisis en de anderhalve meter economie, dat baart ons zorgen. Wij zijn niet zo ervan overtuigd van wat er dan in het College is, dat er dan een passend antwoord op zal zijn. En waar wij bang voor zijn, is dat het synergievoordeel van tweehonderd duizend euro in verband met de gezamenlijke huisvesting op zal gaan aan die anderhalve meter economie. Graag een reactie. Wij maken ons dus zorgen over die aanbesteding of het kan voor deze prijs. Maar vooral zijn we bang voor vertragings, want dat leidt namelijk tot grote problemen. De [onhoorbaar] eruit, de installaties aan het pand van Peizerweg zijn dringend aan vervanging toe. Bij uitstel komt zelfs de HACCP certificering voor de voedselverwerking in gevaar en ook voor de busremise begint de tijd te dringen. Onze vraag is dan ook, heeft u een plan b voor het geval er al een aanzienlijke vertraging optreedt met betrekking tot de nieuwbouw van dit gebouw? Graag een reactie.

00:22:34

Voorzitter : Dat was het? Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? De Heer Rebergen.

00:22:43

De Heer Rebergen: Dank u wel. Voorzitter. Op acht juli 2018 is besloten een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor de herhuisvesting van lederz naar een nieuwbouwlocatie, aangezien de huidige locaties aan herstel of vervanging toe zijn. De afgelopen maand hebben we gesproken over de [geen geluid] van lederz en ontwikkeling naar werkleerbedrijf. En nieuwbouw geeft ons mogelijkheden om die waar te gaan maken. En waarmee we dus ook al heel veel kwetsbare [geen geluid] inwoners van onze gemeente. Wat ons betreft twee punten, één is al een paar keer genoemd, de financiën. Het voorstel ligt er nu dat het eigenlijk binnen de begroting gedaan kan worden. Welke risico's ziet het College? Zelf zaten we vooral te kijken naar de verkoop van de huidige gebouwen en inderdaad het synergievoordeel. Misschien zou het College daar nog even op kunnen reageren. Maar wat ons betreft een een prima plan om dit te doen voor lederz en we denken dat we daarmee mooi werkleerbedrijven zouden kunnen neerzetten. Tot zover.

00:23:58

Voorzitter : Dank u wel. Dan zag ik, ja, Mevrouw Akkerman.

00:24:05

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben inderdaad in 2018 een principebesluit genomen voor de herhuisvesting van lederz en toen ging het over een bandbreedte van tweeëntwintig tot zesentwintig miljoen en zouden we nog een aantal varianten uitgewerkt krijgen

die binnen die bandbreedte zouden passen. Alleen nu wordt er gevraagd om een krediet van negenendertig komma zeven miljoen en los van de inhoudelijke kant van de plannen, lijkt het ons niet verantwoord om op dit moment zo'n groot bedrag aan kredieten beschikbaar te stellen. Ook gezien de Coronacrisis. En we hebben vorige week nog de Wethouder van Financiën horen zeggen dat we tien tot twintig miljoen tekort zullen hebben door die crisis, waarvan ook nog niet zeker is of dat het bedrag is. Dit is eigenlijk gewoon twee keer dat bedrag, dus dat is een hele lastige wat ons betreft. Ik kan me wel aansluiten bij de vraag van de Stadspartij. Is er ook een plan B? Is het misschien toch mogelijk om op de huidige plek wel het onderhoud te gaan doen of zijn er andere locaties denkbaar en wat wij ons ook afvroegen, er wordt steeds gesproken over groei van de locatie. Dat er meer werkplekken nodig zijn, terwijl het idee van de Participatiewet toch is dat mensen ook steeds meer bij bedrijven en instellingen aan de slag zouden moeten kunnen gaan. Dan zou dat op de langere termijn dan niet juist krimp betekenen van het aantal werkplekken? Dat geldt, denk ik, ook voor de leerwerkplekken. Daar was natuurlijk over gesproken om daar meer mee te gaan doen. Maar ook het doel van leerwerkplekken is uiteindelijk dat mensen gaan uitstromen zouden wij denken. Dus dat zal niet op de korte termijn minder plek vragen, maar wel op de lange termijn waarschijnlijk. En we vroegen ons nog af of het College ook heeft gekeken naar andere mogelijkheden van financieren. Want als je zegt we maken het iets wat breder is dan alleen de sociale werkvoorzieningen? We doen ook leren en werken? We doen ook vormen van dagbesteding. Of je dan via andere wegen misschien iets met de financiering kan doen. Dat was het. Bedankt.

00:25:53

Voorzitter : Dank u wel. De Heer Dijk van SP.

00:26:00

De Heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik zei het net al een beetje in de interruptie, maar wat de SP betreft heeft dit alles tot doel dat het beter wordt voor de werknemers die in een sociale werkplaats terecht moeten. Wij hebben een aantal vragen en een aantal zorgen, maar het staat voor ons vast dat de huisvesting van Iederz beter moet en beter kan. En volgens mij is daar een goed voorstel tot nu toe voor gedaan. Wij maken ons wat zorgen over de afstand en de bereikbaarheid van de Bornholmstraat. Ik zou graag willen of de Wethouder daar nog iets over kan zeggen. Nou is de Peizerweg ook niet voor iedereen om de hoek, maar de Bornholmstraat is toch zeker wel een afstandje van heel veel stadswijken en tegenwoordig ook veel dorpen in onze gemeente. En wij hebben ook eigenlijk dezelfde vraag die ik ook van andere fracties heb gehoord over de toegenomen kosten ten opzichte van het voorstel wat eerder kwam. En u geeft zelf aan in uw brief en in uw voorstel dat er mogelijk vertraging en meerkosten, dat dat één van de risico's is maar ook de marktwerking, prijsstijging en de rente tot aan het moment van in gebruik name. Nou ken ik deze argumentatie en deze risico's van de afgelopen jaren best goed en hebben wij bij verschillende projecten wel gezien dat het zomaar in één keer tien, twintig en soms zelfs vijfentwintig tot dertig procent duurder kan uitvallen. Ik zou graag willen dat de Wethouder daar even op ingaat en waarom dat in dit geval niet zich zou voordoen. Dan inderdaad ook het risico van de Enexis aansluiting voor grote verbruikers en vooral het terug leveren van zonne-energie. Waarom is dat eigenlijk zo? Valt er nog een mouw aan te passen? En ook over vertragingen en meer kosten. U kent de SP als een partij die niet zoveel met Shell heeft en als bij de busremise een openbaar tankstation moet komen voor waterstof, dan gaan überhaupt eigenlijk mijn nekharen overeind staan dat dat persé Shell moet zijn die dat moet doen. Maar die keuze is gemaakt. Alleen wat nou als de vertraging van de nieuwbouw voor Iederz ervoor zorgt dat de vertraging van het in gebruik nemen van een waterstoftankstation

door Shell, ervoor zorgt dat het later ingevoerd kan worden, krijgen we dan allemaal claims van Shell? En kan dat voor meer kosten zorgen? Tot slot, ik hoor de Stadspartij en de VVD net zeggen dat zij een soberdere variant willen. Wij begrijpen de zorgen van die partijen als het gaat om de Coronacrisis en de economische gevolgen die dat heeft voor de gemeente. Maar laat dit nou één van die dingen zijn in deze tijd en eigenlijk in iedere tijd wat één van de pareltjes is van sociale vooruitgang in de geschiedenis, waar de SP fractie van zegt hier moeten we en gaan we niet op beknibben. De SP is zeer bereid om met de Stadspartij en de VVD op allerlei andere plekken te gaan kijken waar je mogelijk nog zou kunnen bezuinigen. Maar niet hier.

00:29:06

Voorzitter : Dank u wel. De Heer Loopstra, Partij van de Arbeid.

00:29:09

De Heer Loopstra : Nou dat laatste Voorzitter, dat klonk erg goed en daar sluiten we ons bij aan. De Partij van de Arbeid is erg enthousiast over de verhuisplannen van Iederz en daarom stemmen wij met genoegen in, in het verlenen van het uitvoeringskrediet. Het ontwikkelen van de organisatie van de beschutte werkplekken naar een werkleerbedrijf is mooi en dat we nou dan ruimtes creëren daarin de Bornholmstraat die voldoen aan de eisen en ook de mogelijkheid biedt voor diverse werkzaamheden, dat vinden wij heel prettig. Complimenten aan het College voor het Raadsvoorstel. Het laat zien dat de gemeente Groningen gaat voor een inclusieve arbeidsmarkt waarin plaats is voor iedereen.

00:30:00

Voorzitter : Dank u wel. De Heer Wolke, Student en Stad.

00:30:06

De Heer Wolke: Dank u wel Voorzitter. We hebben in 2018 met de Raad besloten om Iederz inderdaad te herhuisvesten, waarbij de mogelijkheid er was om verder uit te breiden. Dat er verbreding kon ontstaan binnen het veld, maar ook dat er sprake was van ontwikkeling. Die raming die nu voor ons ligt, die doet daar wat denkt Student en Stad aan. De wensen van Iederz voor een toekomstgericht duurzaam en flexibel gebouw [onhoorbaar] een prettige werkomgeving worden gerealiseerd, zijn wat ons betreft valide. Hierdoor zullen ook in de toekomst vele doelgroepen geholpen worden aan het perspectief van een werkplek en waar [onhoorbaar] de mogelijkheden krijgen om zich verder te ontwikkelen. Er wordt een stevige investering gevraagd. Maar met deze herhuisvesting bieden we het OV [onhoorbaar] mogelijkheden, om het vervoer in onze stad verder te verduurzamen. Dus dat is wat ons betreft een win-win situatie. Financieel is het dus wel erg fors. Maar gezien de aard van de organisatie en een gedegen Raadsvoorstel [onhoorbaar] op dit moment steunen en kijken we uit naar de volgende fase. Dank u wel.

00:31:14

Voorzitter : Dank u wel. Wie volgt? Ik heb Mevrouw van de Giessen van CDA.

00:31:19

Mevrouw van de Giessen: Ja Voorzitter, bedankt voor het woord. Wij vinden het goed dat er wordt gekeken naar nieuwe locaties waar iedereen zich kan huisvesten. We weten allemaal dat de huidige locatie niet meer geschikt is en dat er uitbreiding noodzakelijk is om aan de diversiteit van werkzaamheden te voldoen. En we vinden het ook mooi dat er al een invulling is gevonden voor het oude terrein. We vinden de investeringskosten wel erg hoog en dat is natuurlijk al een paar keer voorbijgekomen. En wij zijn ook benieuwd, net als andere fracties, hoe het kan dat het zo'n groot gat

is met wat er in 2018 eigenlijk als indicatie werd gegeven. Graag een reactie van de Wethouder daar op. En we kunnen ook niet zo goed beoordelen of die bijna veertig miljoen die dit gaat kosten of dat eigenlijk normaal is. Wat ons daarbij had kunnen helpen is in de tabel met ruimtebehoefte per werkplek, die gaat over alle sociale voorzieningen in de omgeving, als daar de prijs per vierkante meter in had gestaan, zodat we ook echt kunnen kijken van is dat wat wij aan plannen maken is dat eigenlijk normaal? Of zijn we heel erg extreem bezig of wat dan ook? Dus ik zou graag van de Wethouder horen of ze daar iets over kan zeggen of wij heel erg veel ambities hebben of dat deze gewoon nodig is.

00:32:25

De Heer Loopstra : Voorzitter.

00:32:25

Voorzitter : De Heer Loopstra.

00:32:27

De Heer Loopstra : Ik had een vraag. Er is toch onderzoek gedaan door de gemeente Groningen, bij andere werkbedrijven om te kijken hoe daar de verhoudingen liggen met werkenden en dan steken wij daar positief mee af met deze plannen. Dus ik snap uw vraag dan niet.

00:32:45

Mevrouw van de Giessen: Nee, dat is prima. Ik heb hem zo gesteld en ik zou graag een antwoord daarop willen. En dit was hem ook.

00:32:52

De Heer Loopstra : Maar dan, ik heb gewoon een vraag gesteld. U vraag is het wel een goed bedrag in verhouding tot. En ik geef u aan dat de gemeente het onderzocht heeft bij andere werkbedrijven. En dan zegt u "Ja, ik blijf bij mijn vraag". Maar ik heb gewoon u gevraagd wat u daarvan vindt.

00:33:10

Mevrouw van de Giessen: Nou, ik zou graag willen weten of wij heel erg ambitieus zijn in en dat dat de reden is dat het veertig miljoen kost of dat het noodzakelijk is, want dat kan ik niet goed opmaken uit het plan.

00:33:22

Voorzitter : Mevrouw Woldhuis, 100%.

00:33:24

Mevrouw Woldhuis: Dank u wel, Voorzitter. Met betrekking tot dit Raadsvoorstel en... niet goed genoeg? Oké. Dank u Meneer Dijk. Met betrekking tot dit Raadsvoorstel en met betrekking tot lederz. Wij kunnen ook helemaal met dit Raadsvoorstel voorstemmen. Het is goed en ook nodig dat lederz een nieuwe plek krijgt. Ik wil wel eigenlijk aansluiten op mijn vorige spreker en dan heb ik het niet met name over de vierkante meters en ik zie ook dat dit onderzoek er is geweest, maar dan heb ik het met name over eigenlijk wat je doet met een nieuw gebouw, wat je ook ziet in een nieuw schoolgebouw. Je merkt op dat bijvoorbeeld leerlingen gelukkiger geworden, werknemers gelukkiger geworden. Een nieuw gebouw doet ook heel veel met het geluk van je werknemers, en dat zou ik echt van tevoren, echt concrete resultaten ook willen meten. Oké, we gaan naar een nieuw gebouw toe, maar wat het dan doet ook aan het effect en de kwaliteit van de mensen zelf. Want als je dat ook goed van tevoren kan stellen, dan zeg je ook van we zijn in een nieuw gebouw geweest, maar het

heeft nut gehad en wel op die en die punten. En nu is alleen een aantal vierkante meters meegenomen.

00:34:36

De Heer Loopstra : Voorzitter.

00:34:36

Voorzitter : De Heer Loopstra.

00:34:38

De Heer Loopstra : Begrijp ik goed, stelt u voor een nulmeting?

00:34:40

Mevrouw Woldhuis: Ja, een nulmeting. Eigenlijk gewoon van ja, je moet het ook kunnen uitleggen. Je moet kunnen zeggen van het was veertig miljoen, het is een nieuw gebouw, maar dit en dit en dit is het effect geweest. En ja, dan voel ik me als Raadslid toch wel iets beter buiten dan alleen maar slechts de vierkante meters, een onderzoekje van andere andere locaties. Dus dat zou ik graag mee willen nemen van te voren. Dank u wel.

00:35:05

Voorzitter : Dank u wel. Wie kan ik nog het woord geven? De Heer van Zoelen, Partij voor de Dieren.

00:35:13

De Heer van Zoelen: Ja, dank Voorzitter. We hebben lederz al recentelijk besproken in de Commissie en de Partij voor de Dieren vindt ja, een goede werkvoorziening op een werkplek zoals lederz, een groot nut voor de maatschappij. Dus dat ondersteunen we. Ook begrijpt dat dit een groot bedrag is die nu gedaan moet worden. Normaal zijn we wel voorstander ja, niet van nieuwbouw, maar we zien hier dus echt het nut van een goeie werkplek en waarbij ook rekening wordt gehouden voor het meer divers maken van werkzaamheden. Ik kan mij eigenlijk voor de grote lijn echt aansluiten bij De Heer Dijk en ik wil ook zijn vragen meenemen van hoe gaat het College monitoren dat het uiteindelijk niet heel veel duurder wordt? Krijgen we daar vroegtijdige signalering over? Ik deel ook de opmerkingen, zeker over Shell. Ik vind het ook een terechte opmerking over de plek in de Bornholmstraat, dus daar ook wel een reactie over. Of het daar ook goed is, de uitvoer, voor de werknemers die daar straks komen. En dan wil ik tot slot ook nog speciale aandacht vragen voor Vanhulley. En wat zit er nog meer? Volgens mij een werkgroep of werkdoel, die zullen straks andere ruimte moeten vinden. Dus we willen wel specifiek aandacht vragen dat zij ook goed begeleid worden in het vinden van een nieuwe plek. Dus dat was mijn bijdrage en verder, wij stemmen in met het voorstel.

00:36:45

Voorzitter : Dank u wel. Ik heb even geraadpleegd wat dat blauwe signaaltje achter Mevrouw Paulusma betekent, maar dat schijnt een digitaal handje te zijn. Vroeg u al enige tijd het woord? In ieder geval dan mag u het van mij nu hebben.

00:36:57

Mevrouw Paulusma: Ja, ik had bij meerdere woordvoering een vraag en ik heb ook meerdere keren gezegd "Voorzitter, mag ik een vraag stellen?". Dus ik weet niet waar het mis gaat.

00:37:05

Voorzitter : Ik heb u niet gehoord. Even zwaaien helpt het beste, denk ik. Uw microfoon wordt centraal uitgeschakeld. Even zwaaien werkt het beste.

00:37:14

Mevrouw Paulusma: Maar ik zwaai ook, digitaal. Dat lijkt me namelijk duidelijk.

00:37:18

Voorzitter : Nee, het is lastig te zien vanaf mijn plek.

00:37:21

De Heer Dijk: Voorzitter, Mevrouw Paulusma mag mij altijd nog een vraag stellen.

00:37:25

Mevrouw Paulusma: Wat fijn, Meneer Dijk.

00:37:27

Voorzitter : Ja, gaat uw gang. We hebben tijd.

00:37:32

Mevrouw Paulusma: Wat is nu de volgorde? De vragen of de woordvoering?

00:37:33

Voorzitter : U mag een vraag stellen en u bent ook aan de beurt voor de woordvoering. De Heer Visser is digitaal uitgevallen.

00:37:38

Mevrouw Paulusma: Heerlijk. Ik neem het even dan nu. Ik had namelijk een vraag aan Meneer Dijk. Want Meneer Dijk stelde de vraag aan de Wethouder of er ook nagedacht zou moeten worden over een andere locatie En toen wilde ik heel graag aan Meneer Dijk de vraag stellen of de SP daar zelf ook al suggesties bij heeft?

00:38:00

De Heer Dijk: Dan denk ik dat Mevrouw Paulusma dat niet goed gehoord heeft, want ik heb niet voorgesteld voor een andere locatie.

00:38:06

De Heer Atema: Nee, dat was mijn... pardon, Voorzitter. Mijn suggestie was als het nu misloopt, heb je dan een andere locatie?

00:38:16

Mevrouw Paulusma: Excuus Voorzitter. Dit krijg je dus als je zo lang zit te wachten. Ik ga mijn woordvoering wel doen en ik spreek Jimmy nog wel even na de Commissie.

00:38:24

Voorzitter : Gaat uw gang.

00:38:25

Mevrouw Paulusma: Voorzitter, dank u wel voor het woord. D'r ligt op basis van een principebesluit in 2018, waar al meerdere fracties naar gerefereerd hebben, wat ons betreft een heel mooi uitgebreid Raadsvoorstel dat ook recht doet aan de hele belangrijke en kwetsbare groep die wij in deze gemeente moeten bedienen en ook moeten helpen. Maar die ook recht doet aan de ambities die iederz heeft uitgesproken om met ontwikkeltrajecten, op maat, bredere doelgroepen aan het werk te helpen. En ik wilde destijds Mevrouw Akkerman al onderbreken van de VVD, want ik denk juist dat goedkoop duurkoop gaat betekenen, want wij maken ons wel wat zorgen en zijn ook wel benieuwd naar de reactie van de Wethouder, hoe de Coronacrisis en de economische gevolgen hiervan gaan ingrijpen op deze doelgroep. Wij hebben zorgen over de groei van deze doelgroep ten

gevolge daarvan. Dus wij zijn juist helemaal niet voor goedkoop omdat we denken dat we daarmee de groei van de doelgroep die wij verwachten niet zouden kunnen bedienen. En dat zouden we heel erg zonde vinden. Wij sluiten wel graag aan bij de vraag van Meneer Dijk rondom het vraagstuk Enexis.

00:39:24

Voorzitter : Mevrouw Akkerman wilde graag even reageren.

00:39:26

Mevrouw Paulusma: Ja, die zwaait ook. Dat schijnt heel effectief te zijn.

00:39:29

Voorzitter : Ja, dat is heel erg effectief.

00:39:32

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter en mooi dat het zwaaien gesignaleerd was. Ja, wij hebben niet gezegd dat het persé goedkoper moet, maar wij hebben gezegd, het gaat om heel veel geld wat we op dit moment niet hebben. En ik was wel even benieuwd hoe D66 het dan beoordeeld, als je het zo zegt.

00:39:43

Mevrouw Paulusma: Ja, ik denk dat wij ervoor moeten zorgen dat we dat hebben, omdat wij ons wel degelijk, en ik denk ook terecht, zorgen maken over dat deze kwetsbare groep wellicht wel groter wordt ten gevolge van Corona. En daar moeten we ons op voorbereiden. Dus dat zou mijn antwoord zijn en ik weet niet of dat net te horen was, maar wij sluiten graag aan dus bij de vraag van de SP rondom het Enexis vraagstuk. Benieuwd naar de reactie van de Wethouder en we snappen dat ze niet in een glazen bol kan kijken, maar of ze ons mee kan nemen ten aanzien van de gevolgen van Corona. Dank u wel.

00:40:17

Voorzitter : Mevrouw Woldhuis, een vraag?

00:40:18

Mevrouw Woldhuis: Ja, ik heb een vraag. Mevrouw Paulusma zei eigenlijk van die groep kan wel groter gaan worden. Stelt het dan ook een eis aan de hoeveelheid plekken of hoe zie ik dat voor me?

00:40:34

Mevrouw Paulusma: Nee, ik stel een eis aan deze gemeente, dat als deze groep groter wordt en deze groep hulp nodig heeft, dat we dat ook doen middels Iederz.

00:40:46

Voorzitter : Dank u wel. De Heer Dijk.

00:40:48

De Heer Dijk: Ja, Voorzitter. Tot slot even een antwoord op een ongestelde vraag van Mevrouw Paulusma, maar ik vind het toch mooi om te concluderen dat we het op dit punt gewoon helemaal met elkaar eens zijn.

00:40:58

Mevrouw Paulusma: Graag gedaan, Meneer Dijk.

00:40:59

Voorzitter : Dank je wel. Ik kreeg een appje van De Heer Visser dat zijn internet er uitvloog. Zo

verwoordde hij dat. We proberen dat te herstellen, maar dat is nog niet gelukt. Dus als het hem lukt tijdens of na de beantwoording van de Wethouder, dan krijgt die alsnog de kans. Maar het woord is aan de Wethouder Bloemhoff, gaat uw gang.

00:41:18

Mevrouw Bloemhoff : Dank u wel. Is het goed verstaanbaar? Ja. Dank u wel, Voorzitter. En als mensen denken wat klinkt deze Wethouder nasaal, zou die soms Corona hebben? Nee, deze Wethouder heeft hooikoorts. Maar ik licht dat tegenwoordig maar even toe, want tegenwoordig als je al een kuchje hebt, dan springen mensen al voor je aan de kant. Maar wees gerust geen Corona. Fijn om te horen dat zoveel partijen ook staan voor goede huisvesting van Lederz en of de partijen nou complimenten hebben uitgedeeld of kritische vragen hebben gesteld, ik denk dat iedereen daar wel achter staat. Ik vind het ook terecht dat er gewoon een aantal vragen zijn, want het gaat wel even om een investering van negenendertig miljoen. Veel meer dan het Stadhuis. Maar we moeten ook bedenken dat het natuurlijk een productiebedrijf is. En als je het even in vierkante meters bekijkt, dan zijn het drie voetbalvelden groot wat we hier aan een nieuwe huisvesting voor de medewerkers van Lederz realiseren. En dat is ook mijn oproep, kijk elke medewerker van de gemeente Groningen heeft recht op een goede werkplek, op goede arbeidsomstandigheden. En als er één groep is die kwetsbaar is en dat misschien nog wel net even wat meer nodig heeft, dan is deze groep het en ik heb begrepen dat u aan het begin van deze Raadsperiode ook al een keer bij Lederz aanwezig bent geweest op de Peizerweg en misschien ook wel op Van Der Hoop. En dan ziet u ook wat op dit moment de huisvesting is, dat het nog wel even te doen is, maar niet voor lang meer en dat er ook op dit moment gewoon onveilige situaties zijn met vorkheftrucks die langs hetzelfde pad moet rijden als mensen lopen. Kortom, het kan nog maar niet lang meer. Dus het is ook noodzakelijk dat we overgaan tot nieuwbouw. Ik ga even een aantal vragen bij u langs, maar even op volgorde van de partijen. Partij voor de Vrijheid heeft aangegeven het niet voor verrassingen te willen te komen te staan wat betreft de circulaire bouw. Dat wil het College ook niet. Volgens mij hebben wij een plafondbedrag gehanteerd waarvoor wij het in de aanbestedingen in willen doen en daar moet het ook voor gebeuren. De aanbestedingsperiode volgt redelijk kort na dat u, als het goed is, als u allemaal het Raadsvoorstel aanneemt in juni, gaat het redelijk kort op het aannemen van het Raadsvoorstel en is de planning dat er voor november wordt gegund. Dus dat is redelijk kort op de huidige situatie zoals die is. Dus wij verwachten dat het daarvoor kan en mocht dat niet zo zijn, dan gaan wij u daar natuurlijk meteen over informeren, want dan kunnen we ook niet aanbesteden voor dat bedrag. Dan was er een vraag gesteld over het energieneutraal maken. Wat moet ik me daarbij voorstellen? Dat laat ik echt even aan de aannemer, maar u moet denken aan zonnepanelen, warmte-koudeopslag. Dat soort zaken. Ja, het is nu nog wel een probleem dat Enexis natuurlijk maar beperkte capaciteit heeft rondom die teruglevering. Maar goed, het gebouw wordt ook pas over enkele jaren daar opgeleverd. Maar het is een feit, daar heeft u gelijk in, dat Enexis problemen heeft met de netcapaciteit op dit moment en dat geldt ook voor heel veel andere dossiers. Dan hebben we de Stadspartij die heeft gezegd, kunnen we ook kijken hoe het soberder kan worden uitgevoerd. Volgens mij niet. Volgens mij doen we dit allemaal op een manier dat het goed voor de mensen is. We leggen er geen gouden kranen aan. Dat heeft u allemaal kunnen zien in het voorstel. Het is degelijk, sober zou ik het niet willen noemen, maar wel degelijk. En ik zie eigenlijk geen mogelijkheden om dit nog soberder te doen. D'r is heel goed gekeken hoe binnen de meerjarenbegroting vastgestelde bedrag dit kan passen en daar is alle ruimte in opgezocht en ik zie eigenlijk geen mogelijkheden om het soberder te doen. Daarbij is ook een belangrijk gegeven dat we natuurlijk in de visie die we over Lederz hebben vastgesteld, dat wij uitgaan van een totaal aantal

mensen wat gebruik maakt van de infrastructuur van Lederz binnen het beschutte deel van vijfhonderdvijftig mensen, waarbij we eerder twee drie jaar geleden nog uitgingen van vierhonderd mensen. Dus dat betekent ook gewoon dat dat ook een reden is waarop wij het plan van eisen hebben aangepakt. De Stadspartij en het CDA die hadden ook vragen bij het bedrag wat nu hoger zou zijn. Volgens mij de VVD had die vraag ook gesteld. SP ook. Die zie ik ook nog knikken. Dat bedrag van negenendertig komma zeven miljoen, in 2018 hadden we nog over tweeëntwintig tot zesentwintig, dat ging alleen over de stichtingskosten van dat gebouw. Dat was een soort voorinventarisatie. Dat krijg je vaker. Het gaat echter om de stichtingskosten van het gebouw, en waar we het hierover hebben is het totale all inclusive bedrag. Dus dat gaat over de stichtingskosten, aankoopgrond, aardbevingsbestendig maken, duurzaamheid. We kiezen ervoor het gasloos te maken en natuurlijk op het onderhoud, het onderhoudsgeld, een bepaald type contract en het projectmanagement. Dus degene die deze aanbesteding wint, die is ook verantwoordelijk voor het onderhoud. Dus dat is de reden dat het nu hoger ligt. Daar waren simpelweg alleen de stichtingskosten nog in meegenomen. Ja, de Stadspartij die uit een beetje twijfels bij het financiële plaatje. Ja, zoals we het doel gebruikelijk hebben met dit soort projecten, laten we dat altijd door een externe, nog second opinion op uitvoeren. En ja, dat is waar we op moeten vertrouwen. Het is aangegeven, het is nog bekeken door een extra externe zoals we dat altijd doen bij dit soort uitgaven. En ja, daar hebben wij vertrouwen in. Is er een plan B bij eventuele vertraging? Nee, want het plan B zou kunnen zijn, dan moet Lederz langer op de huidige locatie blijven. En dan zou er eventueel echt nooit nog weer noodzakelijke onderhoudskosten moeten komen. Maar wij hebben niet even in Groningen een alternatieve locatie achter de hand wat helemaal plan klaar is, waar we zo direct kunnen starten. Dus dat zou gewoon een vertraging opleveren van de nieuwbouw voor Lederz. En dat betekent dus dat Lederz langer aan de Van der Hoopstraat en aan de Peizerweg moet zitten, wat weer allerlei andere consequenties heeft. Nou dat kunt u in het Raadsvoorstel lezen over de komst van de waterstofbussen, maar ook veiligheidsrisico's en risico's om de voedselveiligheid.

00:48:10

De Heer Atema: Meneer de Voorzitter, ik heb begrepen dat die technische installaties echt op zijn eindje lopen. En dat daar fors moet geïnvesteerd worden om het dan gebruiksklaar te houden met name voor die HACCP certificering. Dus als er vertraging optreedt, zijn wij wel benieuwd naar wat voor extra kosten, want die zouden wel omvangrijk kunnen zijn, en wat het dan met zich mee gaat brengen?

00:48:33

Mevrouw Bloemhoff: Ja, die exacte extra kosten, dat hangt er vanaf welke onderdelen echt noodzakelijk zijn, dus daar kan ik u niet... we hebben wel al onderzoek laten doen, maar dan gaat het wel om een fors bedrag. Dus dan zal de gemeente dat tijdelijk moeten doen, en dat is natuurlijk afhankelijk van hoeveel vertraging het zou oplopen. Zou het een paar maanden zijn of zou het een jaar zijn of zou het twee jaar zijn? Maar daar gaan we nu niet van uit, omdat we alle belang hebben dat we het tempo erin houden. En daar is natuurlijk ook, als u het voorstel goed leest, alles erop gericht zo snel mogelijk met de aanbesteding starten na behandeling van het Raadsvoorstel. Het CDA heb ik, denk ik, ook de vraag beantwoord. De prijs per vierkante meter waar u een antwoord op, inderdaad staat op pagina drie van het Raadsvoorstel. Is gekeken naar hoe vergelijkbare aantal vierkante meters met vergelijkbare werkvoorzieningschappen. Exacte prijs per die vierkante meter, dat is natuurlijk heel afhankelijk van wat het werkvoorzieningschap aan activiteiten biedt. We hebben niet de indruk dat wij exorbitant boven bepaalde bedragen zitten, maar het heeft bij ons

bijvoorbeeld ook te maken met voedselveiligheid. Wij doen veel met voedsel. Andere werkvoorzieningschappen doen het niet. Dus zo is wel een vergelijking gemaakt tussen de werkvoorzieningschappen. Dan hebben we Partij voor de Dieren of nee, 100% Groningen heb ik nog. Ja, de nulmeting, dat vind ik heel lastig. Kijk, wat we wel hebben is natuurlijk dat we als gemeente altijd een medewerkerstevredenheidsonderzoek doen, en daar wordt natuurlijk ook gezegd, wordt ook mensen gevraagd wat ze van hun werkomgeving vinden. In dat opzicht kun je ook natuurlijk wel wat ontlenen aan hoe tevreden men is over de plek waar men werkt. Maar het is heel moeilijk om dit op een soort nulmeting te doen, et cetera. Dus wat we wel kunnen doen en wat we ook gaan doen, is natuurlijk gewoon het jaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek. En daar zal het ook uit blijken en wat de PVV ook al terecht opmerkte, we hebben natuurlijk de OR en de medewerkers, die worden goed betrokken bij de inrichting van het nieuwe gebouw. En punten waar ze nu tegen aanlopen die worden ook betrokken bij de nieuwbouw. Dan hebben we de Partij voor de Dieren, die had een vraag gesteld over Vanhulley, aandacht besteden en of we die goed willen begeleiden. Ja, dat willen we. We hebben oog gehad voor Vanhulley. Iederz werkt ook heel nauw samen met Vanhulley als sociale onderneming. Dus daar gaan we natuurlijk goed naar kijken dat Vanhulley weer op een goede plek wordt ondergebracht. Dan heeft D66 eigenlijk aangegeven, juist misschien inderdaad het tegengeluid op de VVD, want de doelgroep wordt toch steeds kleiner. D66 zegt wel "Wordt die doelgroep niet groter, juist in de Coronatijd?". Wat ik daarover wil zeggen, is dat het inderdaad niet zo is dat er een krimp van werkplekken is. We hebben natuurlijk de visie besproken, daar zijn we uitgegaan van vijfhonderdvijftig plekken, juist omdat we ook voor andere doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt wat willen doen. Het is ook het instroomportaal. Dus er is geen sprake van een krimp van werkplekken, zoals de VVD zegt, want juist ziet en wat Mevrouw Paulusma ook terecht opmerkt, is nu ook in deze tijd, als het gaat over de afspraakbanen, maakt een aantal bedrijven ook terugtrekkende bewegingen omdat ze gewoon niet voldoende plekken hebben. We hebben natuurlijk een doelstelling als het gaat om beschut werk en die hebben we meegerekend in de cijfers. We rekenen ook wat ruimer mee met andere doelgroepen. Op dit moment wat wij daar kunnen huisvesten is het ook, en dat is ook het realistische scenario. Wat ik wel zou willen zeggen is dat we, als we wat voor deze doelgroep willen doen, dat we niet alleen de mensen in een beschutte omgeving plaatsen, maar dat we natuurlijk ook mensen plaatsen bij bedrijven. Zo hebben we nu contracten met bijvoorbeeld Niemeyer. Ook daar zien we natuurlijk nog een toekomst in. En natuurlijk kunnen we in de wijken, mensen werken ook bij Stadsbeheer, daar nog wat voor deze doelgroep doen. We hebben natuurlijk de basisbaan. Dat is ook vaak voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, dus we kunnen wel heel veel en nog steeds voor deze doelgroep doen. Wij kijken ook als College wel heel goed van hoe ontwikkelt de Coronacrisis zich en wat betekent dat en ook dat zullen we meenemen uiteindelijk richting november rondom de definitieve aanbesteding. Dus ik hoop dat ik daarmee uw vragen heb beantwoord. Maar het is inderdaad wat u zelf zei een glazen bol. Ik kan niet op basis van duizend mensen iets doen met de gegevens die we nu hebben, en wij denken dat daar nog voldoende ruimte is dus voor die nieuwe doelgroep. Dan was er een vraag gesteld nog inderdaad door de VVD over, moeten we ook kijken naar andere vormen van financieren van de SW. Dat doen we. Dat staat ook in het Raadsvoorstel. Bijvoorbeeld instroomportaal is één van de dingen die geld op moet leveren voor deze huisvesting en het instroomportaal wordt deels straks ook bekostigd mogelijk door de grondpartijen die bijvoorbeeld mensen willen activeren. Dus zo zoeken we door middel van zo'n instroomportaal waar we externen vragen te betalen voor trajecten, juist een andere manier van financiering te realiseren. Volgens mij ben ik er doorheen, Voorzitter. Of ben ik iemand vergeten?

00:54:12

Voorzitter : Ik kijk even om me heen en op mijn scherm voor mij of dat zo is. Ik zie De Heer Dijk.

00:54:20

De Heer Dijk: Ja, het is misschien een beetje een technische vraag, maar hij komt pas eigenlijk in me op nadat we deze discussie hebben gehad. Ik heb eigenlijk geen idee of er mogelijkheden zijn voor latere uitbreiding, als we natuurlijk keuze maken voor zo'n locatie die op zich natuurlijk vrij groot is en dat is mooi, maar dan is het misschien ook niet heel naar om te weten of je later nog mogelijkheden hebt om uit te breiden.

00:54:45

Mevrouw Bloemhoff : Wat ik weet is dat er nu maximaal op deze kavel wordt gerealiseerd. Het is geen grote kavel. Dus dan zou het boven op het gebouw moeten. Nou, dat weet ik niet of dat wenselijk is. Dus ik denk dat eerlijk gezegd dat antwoord voor heel veel mogelijkheden voor uitbreiding op de kavel Bornholmstraat er niet is. En ik was uw vraag nog vergeten over de bereikbaarheid per OV. Er is een halte aan de Bornholmstraat. Dus dat zou hetzelfde moeten zijn ongeveer alsnog van de Peizerweg. En u vroeg nog of Shell nog met een claim kan komen. Daar loopt de vergunningprocedure nog om die vergunning te gaan verlenen. Dus zolang die procedure nog loopt, lijkt het ons in elk geval niet het geval.

00:55:31

De Heer Atema: Over die OV, als ik de OV site intoets, dan zegt die te lopen vanaf station Noord of neen, hoe heet die? Hulsterpark. OV site geeft in ieder geval geen halte aan de Bornholmstraat aan.

00:55:46

Mevrouw Bloemhoff : Dan fiets ik daar zelf nog een keer langs, maar mijn ambtenaren verzekeren mij, daar is een bushalte aan de Bornholmstraat. Dus daar ga ik maar even van uit.

00:55:56

Voorzitter : Dank u wel. Ik zie helaas De Heer Visser niet terugkeert, dus we kunnen de bespreking hier mee afronden.

00:56:07

De Heer ? : [onhoorbaar]

00:56:07

Voorzitter : Die laat ik voor uw rekening. Het is een Raadsvoorstel. Hoe gaat het naar de Raad? Gaat dat? Ik zie veel instemming, maar ook wat kritische kanttekeningen. Mevrouw Woldhuis.

00:56:18

Mevrouw Woldhuis: Wij overwegen wel een motie eigenlijk naar aanleiding van de meetbare doelen. Dat vinden wij wel heel erg belangrijk.

00:56:27

Voorzitter : Een motie over de meetbare doelen.

00:56:29

Mevrouw Woldhuis: Dat is ook even wat ik tot nu toe heb.

00:56:33

Voorzitter : Is er meer te verwachten aan moties? Ik inventariseer maar even. motie? Nee, dat is niet het geval. Ik kijk even op het scherm, daar zie ik ook... ja, Mevrouw Akkerman.

00:56:42

Mevrouw Akkerman: Ja, ik ben wel blij dat Mevrouw Woldhuis dat voorstel doet, want ik wil ook nog wel nadenken over een motie. Maar ik weet niet of dat zou kunnen aansluiten bij de meetbare doelen, maar ook bij de vraag van CDA van zijn we in verhouding qua geld een beetje normaal bezig. Dus graag op één minuut.

00:57:01

Voorzitter : Goed, dan raad ik u aan die moties op tijd voor te leggen en dan kunnen we daar ook een zinvol gesprek over hebben. Net als bij de de laatste Raadsvergadering kunnen we de bespreking hiermee afronden. Dank u wel voor uw bijdrage.